

get Hensyn dertil; netop af dette Hensyn blev Lovraen sat til ^{1/23}, idet den ellers burde have været sat noget lavere. Jeg skal iøvrigt gøre opmærksom paa, at Loven af 20de August 1853 udkom paa en Tid, da Bestyrelsen af Justitsministeriet ikke var mig betroet; men jeg havde dengang det Departement under Indvandringsministeriet, hvorigennem Forhandlingerne med Justitsministeriet angaaende denne Sag blev førte, og deraf veed jeg personligt, at der ved Ligningen blev taget Hensyn til Besskaffenheden af det bornholmste Hartorn.

Ischberning: Den høitærede Minister gav os Haab om, at isald et Uendningsforslag blev stillet, som gik ud paa at skabe en Repræsentation ligeoverfor Justitsministeriet med Hensyn til disse Stiftelser, saa skulde han maaskee ikke være utilboielig til at gaae ind derpaa; men jeg skal tage mig den Frihed at gjøre den ærede Minister opmærksom paa, at et Forslag af den Art er af en saa gjennemgribende Natur i en Lov som denne, at jeg ikke troer, at det burde komme frem som et Uendningsforslag fra noget Medlem af Thinget. Dersom Loven i sig selv var saa paastrængende, at vi maatte sige: den bør ikke staae tilbage, den bør fremmes, men den bør ikke fremmes, uden at et Hensyn af den Art tages, saa var Omstændigheden ganske sikkert den, at man, naar Ministeren ikke fremkom dermed, fra Thingets Side maatte stille et saadant Uendningsforslag og fremme Loven; men nu er Omstændigheden af den Natur, at der intet Væsentligt tabes ved, om hele Loven ven-

tede endnu et Aar, hvorimod der kunde gøres en Deel Skade, dersom vi fik en saa gjennemgribende Forandring ind i Loven, uden at hele Loven derefter blev ordnet og maaskee forfattet ganske anderledes. Jeg skal derfor, dersom den høitærede Justitsminister stiller et saadant Uendningsforslag, ganske vist stemme for det, thi saa har Ministeriet den fulde Ansvarlighed derfor — det har det alligevel, naar det modtager Loven; men den moralske Ansvarlighed er dog noget forskjellig, naar et Uendningsforslag kommer fra Thinget og modtages af Ministeriet, eller naar det kommer fra Ministeriet og modtages af Thinget, — hvorimod jeg, naar noget Saadant ikke skulde ske, vil modsætte mig Loven, naturligtvis ikke at den fremsættes til 2den Behandling, thi der kan netop disse Overenskomster finde Sted, men senere vil jeg tilraade Thinget hellere at vente et Aar end at modtage en Lov af denne Besskaffenhed. Hvad angaaer den sidste Bestemmelse, som den ærede Minister stillede frem som det Fremskridt, Thinget havde gjort med Hensyn til Controllen disse Sager betræffende, saa har jeg slet ikke den Erkjendelse, at de Regnskaber, som her ere paa Dmtale, ikke skulde vedkomme os og Statsrevisionen; det er et af de Punkter, som endnu ikke er kommet til nogen rigtig klar Afgjørelse; men isald vi vedtage § 5, saaledes som den her staaer, saa opgive vi en Ret, som vi efter min Overbeviisning have. Vi have nemlig Controlretten paa de ophørte Provindsstaaenders Vegne, og vor Controlret indbefatter netop i sig Revisionsretten.